

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2105/2019
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Станковић Цонић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ирена Ђорђевић, адвокат из ..., ради делимичног лишења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 27/19 од 13.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 27/19 од 13.02.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 427/18 од 16.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужени делимично лиши родитељског права у односу на мал. децу ВВ и ГГ, у погледу одлучивања о питањима везаним за здравствено стање мал. деце, до правноснажног окончања поступка који се води пред Основним судом у Нишу под бр. П2 1000/16. Ставом другим изреке, одбијен је предлог тужиле за ослобађање обавезе плаћања судских такси. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 102.000,00 динара, у року од 15 дана по пријему одлуке.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 27/19 од 13.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П2 427/18 од 16.10.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побјане пресуде у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом тужиље указује да је у поступку пред нижестепеним судовима учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, с обзиром да су нижестепени судови на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно утврдили све битне чињенице које су биле неопходне за пресуђење у овој правној ствари. У ревизији тужиље изјављеној из разлога предвиђеног чланом 407. став 1. тачка 3. ЗПП не указује се да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП тако што тај суд није применио или је неправилно применио неку одредбу тог закона, а што је било или могло бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку од 2012. године до 22.04.2016. године када је правноснажном судском пресудом тај брак разведен. У брачној заједници странака дана године рођено је двоје малолетне деце – близанци ВВ и ГГ, у првој недељи осмог месеца трудноће, са низом ризичних фактора и здравствених проблема. Поступак ради вршења родитељског права над малолетном децом је и даље у току, с тим да је решењем о привременој мери П2 685/14 од 24.10.2014. године наложено туженој АА да тужиоцу ББ омогући виђање њихове малолетне деце у просторијама Саветовалишта за породицу Центра за социјални рад у ..., сваке среде и суботе у месецу, у присуству стручних радника Центра и којим је тужилац обавезан да доприноси издржавању мал. деце. Наведена одлука је касније измењена тако да се само преузимање деце од стране тужиоца врши у просторијама Центра за социјални рад у Породица је више пута опсервирана од стране стручног тима Центра за социјални рад уз одређивање мера корективног надзора над вршењем родитељског права у периоду од три месеца. Оба родитеља су позитивно мотивисана за вршење родитељског права, али нису постигли сагласност о томе, па је мајци саветовано да ради на мотивацији мал. ВВ, који одбија да се виђа са оцем, како би се реализовало то виђање. Парничне странке су укључене и у саветодавни рад Центра за заштиту менталног здравља због њихове међусобно лоше комуникације. Из налаза и мишљења Центра за социјални рад ... произилази да нема елемената за делимично лишење родитељског права туженог у односу на

мал.децу у погледу питања која се тичу здравља и образовања, јер је отац позитивно мотивисан да се активно укључи у живот мал. деце, што је у најбољем интересу деце. Тужени је по занимању лекар – Малолетни ВВ има дијагнозу ... , ..., ..., те он има високе интелектуалне потенцијале уз развојне особитости које се огледају у испољеној вулнерабилности присутним сепарационим сметњама, односно, страху од одвајања од мајке, која по процени психолога представља најважнију фигуру ослонца и заштите детету. Из последњег налаза и мишљења Центра за социјални рад ... од 10.08.2018. године, датог након обављеног разговора са парничним странкама који су дали писане изјаве, те извршеног увида у медицинску документацију, произилази да актуелно није у интересу мал. деце да се отац делимично лиши вршења родитељског права у погледу одлучивања о питањима везаним за здравствено стање мал. деце, с тим да је орган старатељства упозорио оца да се убудуће активно укључује у обезбеђивање здравствене заштите своје мал. деце, да по позиву лекара сарађује са њима у пружању потребних информација без предрасуда о одабраним лекарима, док је мајка упозорена да отац има право да учествује у одабиру лекара који ће лечити њихову мал. децу, те је родитељима саветовано да наставе да раде на унапређењу родитељске комуникације, која је веома важна за децу и да раде на мотивацији мал. ВВ да заједно са својим братом ГГ реализује виђање са оцем. Малолетна деца живе са мајком у стану који је у власништву мајке туженог, у којем су живели и за време трајања брачне заједнице.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су као неоснован одбили тужбени захтев тужиље, дајући у својим одлукама довољне и јасне разлоге које као правилне прихвата и овај суд.

Одредбом члана 82. став 1. Породичног закона, родитељ који несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права, док је ставом 2. истог члана, прописано да судска одлука о делимичном лишењу родитељског права може лишити родитеља једног или више права из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете.

Сагласно одредбама Породичног закона и одговарајућим нормама међународног права, пре свега Конвенцијом о правима детета, свако дете има право на обезбеђење најбољих могућих животних и здравствених услова за правилан раст и развој, право на образовање у складу са способностима, жељама и склоностима, право на одмор и слободно време, као и на игру и рекреацију која одговара његовом узрасту и ова његова права су у корелацији са обавезом родитеља да му у складу са својим могућностима обезбеди услове за остваривање тих права.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су односи парничних странака по престанку брачне заједнице испуњени конфликтима и сталним

међусобним оптуживањима, што нарушава мир мал. деце, а нарочито мал. ВВ. Закључено је да за такво понашање одговорност носе оба родитеља, али да такво понашање не може имати за последицу лишење родитељског права оца који се на адекватан начин стара о деци. Овакав закључак произилази из налаза и мишљења Центра за социјални рад, којим је констатовао да се тужени интересовао код одговарајућих лекара где су деца била прегледана и на основу прегледа дати извештаји, да је и сам предлагао да се прегледи обаве у Клиничком центру ..., обзиром да у ... постоје лекари са одговарајућом струком, те да исти није негирао здравствено стање своје деце, већ је негирао постојање извесних медицинских стања која могу нарушити здравље мал. деце, а која по његовом мишљењу нису на правилан начин дијагностификована, обзиром да је и сам лекар ..., као и да је тужени углавном од стране Центра обавештаван о извештајима лекара и обављеним прегледима и здравственом стању мал. деце, а не од стране тужиље као другог родитеља. Када се све наведено има у виду, нижестепени судови су се најпре руководили најбољим интересом мал. деце и закључили да за сада нису испуњени законски услови за делимично лишење родитељског права туженог као оца у односу на заједничку мал. децу парничних странака.

Без утицаја на другачију одлуку су ревизијски наводи тужиље којима указује да није тачно да тужени није негирао здравствено стање своје деце, већ да је само негирао постојање извесних медицинских стања, имајући у виду да су нижестепени судови своју одлуку засновали на бројним налазима и мишљењима Центра за социјални рад ... из којих произилази да у овом моменту нема елемената да се тужени делимично лиши родитељског права у погледу одлучивања о питањима везаним за здравствено стање мал. деце до правноснажног окончања поступка који се пред судом води ради вршења родитељског права над мал. децом.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује и да је неправична и супротна закону одлука којом је тужиља обавезана да накнади туженом трошкове судског поступка, имајући у виду да се ради о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима, у којима суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности, у смислу одредбе члана 207. Породичног закона.

На основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке, без детаљног образлагања ревизијске одлуке у смислу става 2. истог члана, с обзиром да се у ревизији понављају идентични разлози који су истицани и у жалби, а које је у потпуности детаљно и правилно оценио другостепени суд.

Одлука из става другог изреке, донета је у смислу одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. став 1. ЗПП, будући да тужиља није постигла успех са изјављеном ревизијом, те јој не припада право на накнаду трошкова поступка по ревизији.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић